

2 619924 600319

TÜRKİYE
DİL VE EDEBİYAT
DERNEĞİ

01 Şiir

TEMMUZ | AĞUSTOS 2024

Olğan

İKİ AYLIK ŞİİR DERGİSİ

FİYATI, 140 TL
SAYI, 39

Selam Kanka Ben Persona -2- *Kaan Elibol*, Postmodern Bir Öykü - *Sena Yiğci*, Akışkan Küçüklük: Enes Talha Tüfekteşi Şiiri - *Can Acer*, Çölde Devemi Bağlamadığım Bir Yer ya da Susuzluktan Kararan Gözlere Sürülen Vaha: Enes Talha Tüfekteşi Şiiri - *Kaan Eminoğlu*, Daha Fazlasını Vadeden Bir Şiir: Enes Talha Tüfekteşi Şiiri - *Turgay Demirel*, Mucit Şair: Enes Talha Tüfekteşi Şiiri - *Emre Aslan*

FATİH

Minik Ellerden,
Büyük Hayallere

Sunuş

TÜRKİYE DİL VE EDEBİYAT DERNEĞİ

Adına Sahibi
Ekrem Erdem

Genel Yayın Yönetmeni
Aykut Nasip Kelebek

Yayın Yönetmeni
Turgay Demirel

Editör
Mahsum Oğrak
Yunus Emre Koşar
Yunus Emre Aklıbaşında

Yayın Kurulu
Hasan Hüseyin Özbunar
Samet Kara

Tasarım
Zülkarneyn Erdem Özсару

Ön Kapak:
Hasan Hüseyin Özbunar

Abonelik Servisi
0212 581 61 72
Mahibe Alşahin

Basıldığı Yer
Aktif Matbaa ve Reklam Hiz. San.
Tic. Ltd. Şti.
Söğütlüçeşme M.Halkalı
C No:245/1A
Sefaköy - Küçükçekmece

ISSN: 2619-9246-0031
İki Aylık Ulusal Süreli Yayın

TÜRKİYE DİL ve EDEBİYAT DERNEĞİ

Feshane Caddesi Nu:3
Eyüp / İstanbul
Tel: 0212 581 69 12 - 581 61 72
Faks: 0212 581 12 54

Dergiye yazılar elektronik posta yoluyla gönderilir. Yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Yayın Kurulu dergiye gelecek yazılarda gerekli gördüğü düzeltme ve değişiklikleri yapabilir.

 olagansiir

 olaganşiirdergisi

 olagansiir

 olaganşiirdergisi@gmail.com

2000'li yıllarda ve 2010'ların en azından ilk yarısında belli bir şiir ortamı vardı. Beğeniye layık yahut hiç olmazsa eleştiriye değer kişi, dergi ve topluluklar bulunmaktaydı; bugün söz konusu dönemi mumla arar haldeyiz. Yakın dönemin birçok şairi ciddi anlamda irtifa kaybetti, birçoğu tabiri caizse pes edip şiir dışı alanlara yöneldi; beş on yıl öncesinin dinamik dergilerinin yerini gündem oluşturmakta zorlanan dijital mecralar, dergiler çevresinde edebiyat üretmeye çalışan şairlerin yerini sosyal medyada bir umut şöhret arayan insanlar aldı. Bunun elbette birtakım ekonomik, politik ve sosyo-kültürel nedenleri var, bunları geçmiş sayılarda dile getirdiğimizden burada tekrar etmeye gerek görmüyoruz. Sonuç itibarıyla şiir ortamının hali pek iç açıcı değil; ama tabiat boşluk kabul etmez. Bu devasa boşluğu fırsata çevirmek de günümüz genç şairlerine düşüyor, şiire ciddi anlamda emek vermeye talip olan gençlerin önünde geniş alanlar duruyor. Süreç içerisinde şiire inancını yitirmiş olanlara bir diyeceğimiz yok; biz Olağan Şiir olarak Türk şiirinin geçmişten günümüze sahip olduğu güce inanan ve şiirimizin çitasını daha da yukarılara taşımayı arzulayanlara saygılarımızı açık tutuyoruz.

Bu sayımızda hem şiir ve eleştiri yazıları hem de dosya önerileriyle dergimize ciddi katkılarda bulunan Enes Talha Tüfekçi hakkında bir dosya hazırladık. Gelecek sayımızda ise divan şiirinin modern Türk şairlerince nasıl algılandığı ve günümüz şiirinde hangi yönleriyle değerlendirilebileceği üzerine bir dosya hazırlamayı planlıyoruz. Dosyaya katkı vermek isteyenlere de bu vesileyle duyuruda bulunmuş olalım.

Kırkinci sayımızda görüşmek dileğiyle.

Aykut Nasip Kelebek

İçindekiler

- Kaan Elibol** Selam Kanka Ben Persona -2 . **03**
Sena Yıgci Postmodern Bir Öykü . **05**
Ömer Yalçınova Dağları İzlerken . **07**
Aykağan Yüce Ev kadınları için pratik bilgiler . **08**
Mehmet Baş Susturucu . **09**
Mehmet Zana Öngenç Naz Bittiğinde . **10**
Sulhi Ceylan Arkadaş . **11**
Zeynep Yıldırım Dövüş İnsan Anatomisi . **12**
Mahmud Musab Önder Dul Diyojen . **14**
Samet Kara Metro . **16**
Hayrullah Alp Ören Koynumda Sızı . **26**
Ekrem Elmas Otopsi Masasındaki Kalp . **29**
Hakan Çakır Toz Tutmuş Bir Kimseye Mektup . **31**
Hatice Atmaca Arayış . **32**
Emre Aslan Anılar Defteri . **33**
Havva Nur Baltacıoğlu Kum Saati . **34**
İlknur Oral Efendime Söyleyeyim . **35**
Aykut Nasip Kelebek Tecelli . **37**
Soran: Aykut Nasip Kelebek Enes Talha Tüfekçi ile Söyleşi: “Genç Şair Kimseye Bir Kuşak İlişkisi Kurmak Zorunda Değildir!”. **38**
Can Acer Akışkan Küçüklük: Enes Talha Tüfekçi Şiiri . **46**
Kaan Eminoğlu Çölde Devemi Bağlamadığım Bir Yer ya da Susuzluktan Kararan Gözlere Sürülen Vaha: Enes Talha Tüfekçi Şiiri . **49**
Turgay Demirel Daha Fazlasını Vadeden Bir Şiir: Enes Talha Tüfekçi Şiiri . **51**
Emre Aslan Mucit Şair: Enes Talha Tüfekçi Şiiri . **54**

*Kaan
Elibol*

Selam Kanka Ben Persona - 2

Zafer Acar'a

yurt odamda yalnız başıma yanibaşımda duran silahla bakışıyorum
tekrardan Selam kanka
azrail ölülerin huzuruna alışmamış mıdır benim yanıma uğrasın
biraz yaşadığımı hisseder burada
gelip otursun başucuma ve desin:
“kaç kere öldürdüm seni ama karışmıyorsun cehennem takvimi
yaprakları arasına
beni yanına çağırmanın altında önceki intiharlarının yarım kalmış
satırları var aslında
seninle konuşmaktan sıkıldım her kurduğum cümle karabasan
olarak geri dönüyor bana
baktığım yerin bir anda var olması gibi yok olmanı istiyorum beni
anla kanka
yerine göre ölüler bile senden daha canlı olabilir en azından
onların yaşamadığının birileri farkında”
böylece olurdu aramızda ölüm deneyimiyle yaşamak arasında
ritmik bir konuşma

girdaplardan nevre dönmüş gemi etkisi yaratır bazen insana paranoya
güvertede açılan bir delik tüm şiddetiyle kapatamaz h2oyu çünkü
yama 2001den kalma
02 tüpü son çare olur yaşamana ramak kaldığında neyse ki yosunlar
gırtlığında demokratik bir kararda
hayata elvedaa
you know??

ölüme direniş yürüyüşünde bana sunulan gülîstanda barikat
okşayışı düşüyor her meydanda bana kanka you know?
ölemeyenlerin hakkını yaşamak isteyenlerin ömrüne koysunlar
beni sonsuz uyutsunlar kanka you know?
ölüme methiyeler düzüp gebermek değil bu yalnızca samimi bir
dua kanka you know?
Türkçe, acılarına dayanamadı şiir diliyle düşünüyorum belki
anlam katarım yok oluş ırmağına kanka you know?
kalıntım şiirlerimden bir alıntı bile oluşturmasın toprak tek anıtım
olsun lütfen kanka you know?
vasiyet bir değer görme biçimidir yeterince önemsiz değil miyiz
son bir istek ne hakla kanka you know?

suretim var olma telaşıyla duvarda üzüm sıkımı aracılığıyla şarap
olma arayışında
gecenin esrarında gölgeme doğru duman üflüyorum hayatım
tortunun varlığına müptela
kıyamet köpüğü başlangıcı belli olmayan zaman gibi son kozunu
oynar sana biçaresindir o anda
hayranlıkla kurduğun şimdi, geçmiş ve geleceğin toplamını sunar
yaralar tırmalar ölüm esnasında
istersen mantara bağla nasılsa unutacaksın kendini hayat
okyanusunda ölümün sarhoşluğuyla
dalganın kıyıya olan özlemiyle savrulacak bedenini oradan oraya
ve kan basıncın kulağına Azrailin yardımıyla hoş bir tınıyla:
bye bye kanka

3

kanka benden sana son bir kıyak
kendini gönül rahatlığıyla kader kartalının vahşi pençesine bırak
yere çakılırsan orada ben varım kucaklar seni naziz bedenden
yaratılmış bu şefkatli toprak

*Sena
Yıgci*

Postmodern Bir Öykü

Bir günde kırk kez parçalanıyorum
postmodern bir öykü gibi, bilinç akışıyla
gelecek kaygısı ekonomik kriz işsizlik ve hayatla aramızdaki
şiddetli geçimsizlik
taşradan sürgün edildim müebbet yedim
-günün her saati trafik-
koşuyorum bu yüzden cümlelerim tıpkı soluğum gibi
kesik

küçüğü akrep büyüğü yelkovan annem öğretmişti
ama saatler duvara biz de saatlere takılıp kalırız dememişti
zaman bir değirmendir canı da öğütür dememişti
insanın insana yurt olmadığını kurtların ulu orta dolaştığını
söylememişti
yanı başında bombalar patlar şehirler yıkılır çocuklar ölür
sen gözlerini kapat,
dememişti
dünyadaki bütün acılar
Kabil'in Habil'i vurduğu yerden sızlar, dememişti
vicdanımı yerden yere vurdular ellerime kandan kelepçeler taktılar
ellerime, kola kahve süt ve şekerleme
sindiremedim çünkü ağlayanlar hep haklı ve uzaktılar

Dedim Ya Rab!

birbaşılığımın tut beni dost elinden eklemek yedir
yoksa çivisi çıkmış dünyadan boğazıma ne geçse zehir
yere düştü mücadelem, o olmadan yürüyemem
noksanlığımı yamayamaz hiçbir bez ve açıkken konuşamaz

hiçbir yara

şimdi bölük pörçük yaşadığım onca günün hatrına
faydalı bir şeye talip oluyorum ilk kez

çivisi çıkmışsa ben çivi olurum

dünyaya

yeter ki takılıp düşmesin garipler,

oyuklarına..

Ömer
Yalçınova

Dağları İzlerken

Bahara veda etmenin vaktidir,
oysa ben Ankara'yı böyle sanırdım
Oysa bahara veda etmenin ismiymiş,
gölgede üşür, güneşte yanarsın
Güneş hiç mi tesir etmiyor diye gölgeye şaşırırsın

Üşümenin titremenin içten içe sevinmenin vaktidir
Ama dikkat et, hırkanı almadan çıkma,
Yeleğini sakın evde unutma
Yapraklar yavaş yavaş sararıyor
ve rüzgar yavaş yavaş hissettirmeye başlıyor
Dişlerinin çıktığını

Ben böyle zamanlar hatırlamıyorum aşktan
Hiçbir mevsimin nabzını tutmadım, genç olduğum için
Dolup taşardım, hangi mevsim olursa olsun
Duygular arzular ve düşünceler şelalesinden
Bir an kafamı çıkarıp gökyüzüne bakmadım
Mevsimler gölgede ayrı güneşte ayrı Ankara'yı gösterirken
Mutlu olayım

Şimdi böyle işte, mevsimle söyleşiyoruz
Hava'yı kokluyoruz ve mutlu oluyoruz dağları izlerken

*Aykağan
Yüce*

Ev kadınları için pratik bilgiler

Çok bir şey değişmiyor yakamızda
Mız mız bir ütü bir türlü yürümüyor
Masanın üstünde
Sıkışmış, buruşmuş, kalmış ve yıpranmış iyice
Açılmak için taze bir nefes lazım
Bedenine

Nefes egzersizleri seni kendine getirecek
Açılacak sıkışmış, buruşmuş, kalmış, yıpranmış yakan birden
Gövdede iz kalmayacak kadar düzelecek yüzeyin
Kolların rahatlayacak
Yüzüne kan gelecek
Ve düzelecek her şey sıcaklığına

Sıcak çünkü genişletiyor tenini
Yüzeyi dümdüz yapıp kolayca yürütüyor ütüyü
Buharı verdiği için yüzüne, açılıyor burun delikleri
Botoks yaptırmış bir kadın gibi geriliyor yüzü
Sıkışmış, buruşmuş, kalmış, yıpranmış bir gömlekten ortaya çıkan bu
Çizgisiz, falsosuz ve hatasız bir işlem: Ütü
Tıpkı merdanenin içinden geçen
Sulu, ıslak, nemli ve yıkanmış pantolon gibi dümdüz
Yeni atılan asfalt yola benziyor kolları
İş görüşmesine gittiğinde
Üstünde kalan
-işte o gözdür-

*Mehmet
Baş*

Susturucu

Ey cennetten kovulmuşlar,
Ey toprağı sürmüş, öküzü ehlileştirmiş olanlar
Ey Habil'in kanını alınca sürenler
Ey kendisine gökten ayet indirilenler

Tarihtir alınıza şerh düşen bu kader
Coğrafyadır kulakları sağır eden bu çıղlığınız
Kendinize benzeyen putlar dikersiniz kalplerinize
Hınç birikmiş damarlarınızda paslanmıştır kanınız

Ey tufandan kurtulmuş olanlar
Ey çölde kudret helvası ve bildircin yiyenler
Ey altından bir buzağı yapanlar
Ey ayı parmağıyla ikiye böleni inkâr edenler

Hücum marşlarıyla yıktığınız kentlerden ne kaldı
Ne kaldı o Moğol benizli akşamlarınızdan
Söyleyin hangi şarkıya gömdünüz efkarınızı
Söyleyin hangi susturucuyla susturdunuz vicdanlarınızı

*Mehmet
Zana
Öngeneç*

Naz Bittiğinde

şiiir dedim çağdır bu aştığın
günden ayırdığın gövden yorgunluk
bıraksan gerek kelimeler, sesleri duysan
çok kuşu uçurmasan göğsünde ol gençlikle
bazen kargılar veya gelirsin kırık kollarla
bir giz olup kalır nereye çıksan o yolu aşarsın
bir yıldı gibi geçmiş tamtakır yaşarsın.
dev adamlar geçer tek sıra alından toprak
kapatır, alışsan yüzünü saran dalgınlığı
devrisindeki mısraı silsen kalbinden kısarak.
hep uğultular bırakan dünya incitir seni
yuman gerek, değse gerek saçların
ya parmaklarını yıkan dağınıklık
ya çığılığı duyulmayan susmak
yüzünde kapısı kilitli bir dergâhın avlusu açık
darbedilmiş bir kervanın kırgınlığı say
sesini üflesen kalbine durmasan yabancı
istediğın mevsimden başlarsın
yaşamaya, yarası taze bir baharla alışırsın
naz bittiğinde apansız bir eksiğı
anlarsın o şiiiri yazsan.

*Sulhi
Ceylan*

Arkadaş

Feyyaz Kandemir'e

Kırlangıçlar, şehrin semalarına
Teşrif ettiğinde gel.
Yüz yıllardır beklenen Mehdi gibi.
Bir bilsen, sanki hummaya tutulmuşum
Beni bir sen anlarsın, bekletme gel.
Öyle çok konuşalım ki dilsizleşelim
Başka da nedir ki şu dünya!
Öğrensün yaram, kabuk bağlamayı
Sakın gün doğmasın, konuşalım.

Gözlerim, unutulmuş bir eşya
Dilim, suyu çekilmiş bir nehir.
Dudaklarından bir deniz dökülüyor
Konuş, ben hiç boğulmadım.
Bıraktım nefes almayı, sakın susma
İnsan neden ezeli yalnızdır, anlat,
Kim kendiyle ünsiyet kurabilmiş?
Ne yana dönsem dünya çok sert
Fütursuzca yüzler, bilirsin.

Zeynep
Yıldırım

Dövüş İnsan Anatomisi

Görme, morluklarımı, şişen ayağımı
Doktor kırık yok *incinmişsin* dedi
Ölümün katından gece döndüm sabaha

Dövüşü adil oynamalıyız
Kaslısın, benim bileklerim zayıf, kilom altmış beş
İnsanı anatomisine göre ölçmeli mi?
Şimdi boğuşabiliriz, kafamda bardak kırma, yüzüme vurma, hile yapma
Saçımдан çekip sürükleme
Kafamı vurma duvara; ölebilirim, kalabilirim başına
Cesetim ağırlaşır, uçuruma taşıyana kadar
Bir gece ormana sürükleyip gömmek için şeytanla el sıkışmış bir
ortak bulamayabilirsin
Otopsi yapılmasın diye bu çaba
Sıkıştırırsın birinin eline biraz keş, her işe girişirler
Çünkü dünya artık biraz şey...
Bu filmin sonunda ölmemeliyim

Kick Boks'a benzemiyor, biçimsiz bir dövüş bu
Şah damarıma dikkat! Üzgünüm seni biraz incittim
Gel şeytana uyma. Şüphe durmaz yerinde
Beş dakika ver bana hazırlanayım, bir bardak su içeyim
Dövüş bitti; başım dönüyor
Bütün öfkeni yükledin gövdeme
Sahi kim kazandı dövüşü?

Ses yok

Az önceki dürtülerin hayvani, ilkel,
Yine yerleşmedi yüzüne utanma edimi
Zafer şenlikleri kutlamayı bile istedin
Ve artık kalbim ne yapsın

Ölüm gecesine dek uzun yollar yürüdüm
Yok olacağım diye korkana dek
Sense oturdun kendine ağladın, oturdun kendini düşündün
Acıma uyanmadın hiç, hep yüz çevirdin
Uykumuzu böldün, sevincimizi mahvettin
Dövüşün tüm biçimlerinden geçtim; uzuvlarım, uyluklarım ağrıyor ah
Ben çok günahım Tanrım ben çok günah
Çünkü sesim kısık
Suya karışacak gücüm yok
Üzerimdeki ağırlığı taşıyana dek
Kalbimdeki hevesi yeniden bulana dek
Zihninin karanlığında yok olmamak için
Kaçtım
Göge baktım şair sözü dinledim
Kanatlarını sonuna kadar açıp süzölmüş bir kuş
Yeryüzüdeki bütün mutsuzlukları topladı
Tanrım sana döndüm bu sarsılmış ruhla
Ben dövuştüm.

*Mahmud
Musab
Önder*

Dul Diyojen

sözde bir deyişin meyli nereyedir
Diyojen'e asker selamı verenlerin yurdundasın
bir diğeri boşanma duruşmalarının asayişini sağlamakta
şu planlı ama davetlilerin olmadığı duruşmalar
kalabalık yok
çünkü hakikat; sessiz, yalnız ve acıyla sarmalanmıştır
kim ister yanılığlı bir hayatın koynundan çıkmayı

asitli bir içeceğin yudumlanmasıyla
bir telefon görüşmesi arasına sıkışmış acılarımız
tahsilat makbuzu kadar itibar görüyorsun koridorlarda
bakışlarının gölgesi dahi çarpmıyor sana
uzaklaşıyorsun küfürler ederek
ne lamba var artık ne de peşine düşülecek bir insan
evraklar resmi bir baskı kusuyor parmaklarımıza
imzalar...
ve merhametin tırpanlanması

asayişini sağlıyorlar yalnızca
duygular kapı eşiğinde bekliyor
ne için bu tedbirler
kime hizmet ediyor bu salon
siz kimin taşını hangi mabedin göğsüne koyuyorsunuz
haberiniz var mı bu olanlardan
sizin ihalelerinize benzemez
hayatımın akışına fesat karıştırıyorsunuz

bu salon, ah bu salon
“ben” dedikçe çarpan bir şeyler var salonun duvarlarına
“biz” dedikçe sadeleşen bir huzursuzluk

“ben” diyerek açıldıkça dudaklar
gerilerde ne kaldıysa o taşıyor göğüslerden
tek celsede bitecek ne varsa uzuyor, uzuyor, uzuyor...

teneşire varmadan icra takibinden kurtulan hayatlar
uğultusuyla çağı dolduran karşılıksız çekler

bir cesaret gösterisi bekliyor kalabalık
kaçtıklarıyla bir diğerinin ötekinin suretinde yüzleşmek istiyor
düşenin acısının cazibesine kapılmak, iliklerine dek tatmin olmak

artık gün ışığı da yok güne ışık tutacak bir fener de
kalpler anıldıkça değil yok sayıldıkça çarpıyor

fiçileri topladılar kaçacak yer yok

*Samet
Kara*

Metro

Samet,
babası kargocu / annesi temizlikçi
Gariban muhafazakar bir aile çocuğu
Gariban Samet
Tiyatro ve şiirle yanıp tutuşan 20'li yaşlarında bir çocuk
Bel fitiği olan ihtiyar bir çocuk
İç Anadolunun bağrından göçmüş İstanbul'a
Burda büyümüş Beyoğlu kültürüyle
Hep kendisi okumuş kendisi çalışmış
Kaderin çalkantılı emirlerine boyun eğmemiş
Eğdirilmiş
Bir kardeşi / bir abisi var
Biri sazıcı / biri işsiz
Omzunda yük
Aslında fitik belde değil baştaymış Samet'in
Ailesinde
Ve sırtında yük

Bugün okula gidiyordu Samet
Şişhane durağından Maslak Oto Sanayi'ye
En sonunda atlarım dedi
Her gün dokuz durak gitmek kolay değildi
Metroya giderken hızlıca çıkıyordu merdivenleri
Yürüyen merdivenler / üstünde insanlar
Koşanlar ve hayatın amacına geç kalanlar
Bu soğuk atmosferin içinde olmak ne kadar doğru bilmez

Şişhane durağından bindi / yine yer bulamadı
Sonraki durak Taksim
Yarı uykulu gözlerle yer bulabilmişti
Düşünceleri metrodan daha hızlı hareket ediyordu
Kafada bir sürü gürültü / bir sürü kuruntu
Eyvah diyor sürekli eyvah
-Nasıl mezun olacağım
-Mezun olunca nasıl iş bulacağım
Galiba Samet intihara biraz meyilliydi

Saçları dökülen 20'li yaşlarda Samet
Elinde telefon fınk atarak
Kitap okuyan insanları izlemeye dalıyor
Karşısında fötr şapkalı adam
Muhtemelen kel
Old money tarzı / bir yaşlıya göre harika
Çıkardı şapkayı yaşlı adam
Samet, galiba ben de böyle kel kalacağım diye düşündü
Kalacaktı da
Yaşlı adam seslendi Samet'e
Evlat benim Atatürk Arboretumuna gitmem gerek hangi durakta ineceğim
Amcacım senin iki ayağın da çukurda
İneceğin durağı çoktan kaçırmışsın diye düşündü
-Amcacım Hacı Osmanda inip biraz yürüyeceksin dedi
-Teşekkür etti yaşlı adam
Rica etmedi Samet
Teşekküre ihtiyacı yoktu

Bugün Samet yine okula gidiyordu M2 metrosuyla
Yine yarı uykulu / saçlarını yıkamamış
Kelliği ortaya çıkmış yer arıyordu
Saçlarının dökülmesi intiharı daha fazla tetikliyordu
Oturdu köşedeki koltuğa
Tam vagonun dönüş kısmında
Başka hiç kimseyle alakası yok
Kulağında kulaklık / aval aval düşünüyor
Eline telefonu alıp gerçek dünyadan dokuz duraklığına uzaklaşıyor
Zaten ne yapabilir ki metroda insanları izlemekten ve şeker patlat-
maktan başka
Bu şiire imge bulmak için üçten fazla şekerini bir araya getirmesi
gerekliyor
Amacı ne ki Candy Crush oynamaktan başka
Belleği vagondaki insanlara anca yetiyor
Boş telefon surati asık yüzlerce insan
Candy Crush'daki gülen velet daha mutluluk veriyordu ona...

-Şişli'den binecekti Elif metroya
Elifin ayağı tekledi / kapı kapandığında oturabileceği alternatifler
arasında geziniyordu
Ama kadın olduğu için daha rahat yer buldu
Pişmanlıkla etrafı izliyor / Ben bu bataklığa nasıl düştüm gibi bir
tavır takınıyordu
Yanında liseli sevgililer

Onlara göz devirerek
Liselilerden nefret ettiğini düşündü
Elif lisede ailesine yalan söyleyerek dışarı çıkabilen
Hala izin alan
Rezalet bir hayatın içinden gelmişti
Babası kalıpcıydı
Evin içinde kumaşlarla bir şeyler yapmaya çalışıyordu
Elif için babası bir kahraman
Annesi bir şeytandı...
Yarı uykulu Osmanbey'de inip ofise gitti
İnsanlara Nişantaşında çalışıyorum derken kabaran göğsü
Ofise gelince bir hışımla sönecekti
Haftasonu dahil birçok mesai ve hesap kitap işleri
Sayılarla boğuşmak gerçek hayatı unutturdu Elif'e
-En sonunda bir mükellefin vergi borcunu ödemeyecek
-Ve ofisi yerle bir edecekti
Yorgunluk ve telaş
Metroda koşuşturma ardından
Daha nice atılımları olmayacaktı
Güzelce yitirecekti kendini
Ama kurtulmak istiyordu yitirmelerden
Zaten gün yüzü hiç görmedi muhafazakar ailesi yüzünden
Metro durakları gerçek eviydi
Bundandı Samet'e seni sevmiyorum demeleri
Hiç gün yüzü görmeyişindendi Beyoğlu'nun şaraphanesinde..

Muhasebeciydi Elif sayılarla arasına Samet'i sığdıramadı
Şaşkın ve kararsız kollarla bi ona sarılamadı
Düşündü
Düşünceleri metrodan hızlıydı
Sadece iki durak görmüş Samet beni metroda diye
Yeryüzünün en kutsal ruhuymuşum / öyle miyim acaba
Gerçekten öyle miyim?
Hayır hayır hayır / Samet akıllıdır böyle düşünmez diye ekledi
Yoksa beyaz yakalı bir köle miyim
Her sabah küfürlerle işe giden ben
Düşüncelerimin sonuna geldim
“İyi insanlar hayatımdan hiç gitmesin” diye düşüncelerini bitirdi
Kendi kendine konuşmaya devam etti Elif
Çektiği acıyı bilmeyen Elif'in / Bildiği tek şey
Samet'in benimle olmaması tensel eğlencelerimin oyuncuğu
olmasından iyiydi
Dedi ve Samet'i hiç başlamadan bitirdi

Elif Kadıköy vapuruyla Samet'in yanına giderken “Latte” hasretiyle
Üstündeki art'ın
Art niyete dönüşeceğini bilmezdi
Eminönünde kapanışı yaparken M2 metroya gitmeyi hiç sevmezdi
Ailesi zorlardı saati gelmeden
-Hızlıca gitmeliydim diye
Bir şeyler düşünerek
Korkarak
Zayıf ve Samet'i bırakarak
21 yaşında ve yalnız ölmeyi ekleyerek...

Muhasebeci olan Elif Osmanbey metrosunda sürekli kalabalığın
arasında gözden kaybolurken
Samet nasıl bütün dikkatiyle Photoshop'un Adobe'nin Autocad'ın
üzerinde dursun kardeşim
Bilmiyor bilmiyor
23 yaşında gündelik dertleri kafaya takmıyor
Ara ara beline ağrı giriyor
Yaşlı hissediyor
İhtiyarladım diye düşünüyor Samet
Gençliğinin bütün tadı o yürüyen merdivenlerde kaldı
Ve en son görüşünde M2 değil taksi kullandılar...

Samet bugün Ali'yle bindi metroya
İşleri var
İşleri kahve içmek
Sonrasında cool lime
Galiba çok yakın dostlar
Ali'nin babası emekli Kasap / Annesi bakıcı
Ali gibi birçok çocuğu yetiştiriyor
Aynı zamanda çok güzel bir kadın gözleri masmavi
Babasının kasap oluşuna aldanmayın
Evlerinde deliler gibi çiçek büyütüyor
Eşi güzel kendi güzel düşünceli
Ali ne kadar şanslı olduğunu bilmiyor
Ali de annesi gibi mavi gözlü
Güzel annenin belalı çocuğu
Gözleri parlak / ışıltılı
Beden eğitimi öğretmeni

O da annesi gibi çocuk yetiştiriyor
Same'in en iyi dostu
Dost...
Geçenlerde dedesi öldü Ali'nin
Canından çok severdi
Bütün yılları devirdi Arnavut göçmeni
Göçmen ama Türklerden hallice
Düşünceliydi Ali
Umarım kahveyi düşünüyordur
Ali ali ali...
Deden gibi koca çınar olacaksın
Üzme kendini

Bugün baba kız Metroya bindi / galiba kızın ismi Tuğba'ydı
İlk defa metroya bindiğine eminim
Tuğba Niloya izliyor
Sesi bize bile geliyor
Ama internette metroda çekmiyordu
Metronun hala çözilememiş ağ hatası
Yapay dünyaya yeraltında izin vermiyordu
Tuğba'nın elinde iphone / kablolu kulaklık
Orhan Veli şiirlerinden hallice
Büyümüş de küçülmüş mü ne
Küçük ömrü damarlarından telefona gidiyor
Çabası yok
Derdi yok

Zaten çabalasa ne olacak hepsi kaderin olumsuz yargısıyla orantılı
Büyüyünce doktor mühendis olacak değil mi babası
-Ya baba bu niye internete girmiyoooo!
Diye söylendi Tuğba
Sesi ağlamaklı
Teknoloji bu kadar üzemez insanları
+Kızım az sabırlı ol telefon metroda çekmiyor
Diye uyardı babası
Sesi sinirli ve sabrı öğreten
Gülünç ve korkunçtu Tuğba
Ama Küçüktü
Samet karşısındaki koltuktaydı
Ona bakıp kötü hissetti kendini
Emindi Tuğba kendisinden
benim gibi bir kız çocuğu olsun istiyordu Samet abisi

Günaydın Samet bugün bölümleri geçemedi M2 metrosunda
Candy Crush onun 9 duraktan kurtuluşuydu
Kurtulamadı
5 durak kala Maslağa
Bütün canları bitti / hep kaybetti şeker oyununda
Tam kalkmak üzereyken soytarıya benzer bir adam
Pantolonuna duvar boyası sıçramış
Sakalları kıvrık / saçları kel
Paltosu yamalı
Orhan Veli'den hallice

Özür diledi izin isterken
özür dilerim kalkıyorsanız oturabilir miyim dedi
Tabii buyrun buyrun derken Samet'in aklı
Soytarının kendisi olduğunu düşünmesini sağladı
İşte o adam Samet için bir imgeydi
Samet ise Maslak'ta incek kötü bir şiir..

Aynı gün M2 metrosunda Mert
En ön vagon dan biner ki boş yerlere oturabilsin
Herkes Merte nefret eder gibi bakıyor
Nolmuş yani küpe takıp saçlarını uzattıysa
İki kız arkadaşı var yanında
Muhtemelen birine deliler gibi aşık
Aşık olduğu kız Sanem
Mavi saçlı Kadıköy gotiklerinden
Mert düşündü binerken
Sanem otursun rahat rahat
Ben ömür boyu ayakta giderim
Kafasının içinde mavi saçlı gotik
Kafasının içinde Sanem
O soğuk savaşı durduramıyor
Açılmıyor da kıza
Sanem Mert'in aile standartlarına uymuyor
Her yeri piercing delik değişik
Mert'in babası ustabaşı / annesi kapalı ev hanımı
Muhafazakar ailesi Sanem'i asla kabul etmeyecek

Ama Mert Ürkek ve aşık
Vurgun / Kafası karmakarışık
Düşünüyor ve bir sonuca varamıyor Mert
Ama Sanem, Mert'in Beyoğlu'nda el ele yürüyüp
Karnında kelebekler uçurtan gotik olarak
Liseli hayallerinden biriydi...

*Ara veriyorum biraz
Tıraşım kısa subay gibi
Belim tutmuyor yaşlı gibi
Yaşımı göstermiyorum 23 gibi
-Geçmiş olsun bana
+Eyvallah usta
Düşünerek deşdirdim kendime nazarı
Nazım gibi
Dehşetli düşünerek...
Umarım geçer!*

*Hayrullah
Alp Ören*

Koynumda Sızı

Dağ vardı delindi
Çöl vardı geçildi
Bir mazot kokusu hakim şimdi
Düşüyle bakıyorum gökyüzüne mehtabın
Uyanmışım talihinden, taliminden, teninden
Çıkarıp şan ile koklasam selinden
Engel midir zehri müptelalığın

Diyorum
Şehrin mihrabı dönüktür yanlış mevziye
Gece gürlektir, soğuk akıyor derinde
Nasıl sevişilir anlamam
Islak kanatları himayesinde gecenin
Anlamam fakat hissederim
Terini sokak lambasının
Ve ne zaman kırgın gönüllerden
Bir parça öğütsem
Acı bir tat kaphıyor sularını dünyanın

Baksam dudaklarımla onca şehrin tadına
Bir güz rüzgarı onları çatlatıyor
Hep gitmek düşüyor benim bahtıma
Yakın yerde ne han ne hamam gözükiyor
Fakat biliyorum
Serin ırmakların ne civara aktığını
Biliyorum dağ kekiklerinin hissesini

Biliyorum tütünün dağılışını gecede
Biliyorum nasıl kesildi sesi mazinin
Ne tarafa esiyor rüzgar bizim aksimize.

Bugün bir başka kalkıyorsa on buçuk treni
Toprak başkaca şişkindir yürüyüşümden
Radyolarda kaybedişin mahzun bestesi
Kavi buğularla yükselen
Sancılı yağıyor karlar sahihtir endişesi
Al kavağın son yaprağı nemlenmeden
İşte budur benim gebe umudumun inleyişi
Evlidir fakara bir muallim ilen

Biz kırk kişiyiz
Birbirimizi biliriz ya
Çıngırak çalıyoruz usanmadan hâlâ
Elimizde çekiç yok
Olta yok
Yok tornavida
Kara tahtalar boyunlarımızda
Boynumuzda nasır
Boynumuzda amel
Boynumuzda kitap
Tam da oracıkta
Biraz nağme de bulunabilir
Nağme mi!

Nereden
Eski şafakların esininden
Bir eser kalmadı çatlak sesimizden
Zamanın iskeletidir bu
Her dokunduğumuzda devrilen

Peki biz
Neden keskisiziz
Neden küskünüyüz dünyanın
Çünkü bahardan gelmeyiz
Dışarı kokusundan
İşlemeli tülbentten
Bozuk paradan
Görünse soğuk betondan eşliğimiz
Sağ ayaklan gireniz
Saçlarımız var
Simsiyah saçlarımız
Aklanacağız yeminimiz var
Gavur etmeyelim taşlıdır yollarımız
Bir teki kalana kadar
Dökelim dökelim dökelim yalnız

*Ekrem
Elmas*

Otopsi Masasındaki Kalp

Daha fazla ne olabilirsin biraz ateşsin
Bir çiçeği yakından dinlememiş
Bir buluta yağmur sormamış
Bir dünyaya barış getirememişsen
Daha fazla ne olabilir...

Duruyorsun şimdi, istersen git, şişede balık ol
Belki sönersin
Ya da sor kendine güneşin vaktini bildim mi diye
Yanan, yakan güneşin
Bense anlamam
Ne yanmak ne yakmaktan
İlle de ısıtmak isterim
İlle de yaşatmak!

Bilir misin önce gözler ışıldar o an
Önce kalpte yaşanmıştır aslında yaşanan
Sonra dudağın kenarında tebessüm çizgisi belirir
Tatlı kırıksıklıklar oluşur yüzde
Gene gözdür can veren can bulan
Sahi sen hiç kalp gördün mü
Günde iki üç defa görüyorum ben
Bir otopsi masasında
Bir adli tıp teknikerinin elinin altında
Kesme tahtasının üzerinde
Bir neşterle ince ince doğranan

İçine bakılıp notlar alınan...
Ettir o et!
Ve dünya üzgündür
Üzerinde yaşanan savaşlardan, soykırımlardan
Sense en fazla ateşsin
Sahi sen hiç yağmur bilen bir bulutla konuştun mu?

Durup bakma öyle
Sanki acıların yokmuş gibi
Ne bileyim git suya konuş
Doğayla sohbet et
İyi niyetlerine bir posta güvercini bul
Yolla bir yaz günü
Seni iyileştirecek yere doğru

*Hakan
Çakır*

Toz Tutmuş Bir Kimseye Mektup

Aynaya gülümseyerek kandırdım dünyayı
takvimleri sararttım ben caka satarak
yalnız değildim binbir yıldız şahidimdi
ancak gün ağarınca gölgelere karışırdı kederim
kont drakulayım ben, yattığım yer tabuttur
toprak atar üzerime rüyalarım gizlenmiş düşmanım
falın ardına gizlenmiş bir ümit var çiğneyip yutamadığım.

Yurduma düşman bakışlar truva atıdır
umursamaz diler bayrağını ve çizer hududunu
yine de bir anarşi sokulur koynuna kanun adamının
ancak ben o idealar kapısından çok uzağım
varamaz adımlarım tozlu paspasına
ancak imgen saklı kalır hafızamda.

Ben tökezleyen bir geyiktim bu yırtıcı aleminde
rüzgarı arkama alamazdım kokunu getirir diye
lâkin yutkundum müşkül bir tebessümle
şimdiyse gözlerin eski bir filmi anımsatır
kül kokusu bırakır adımların
sen ki artık adımların bile yerden kesilir
bulutların ardına gizlenmişsin
bana bir şarap, birkaç sene, binbir gözyaşı borcunla
icralık olup yüreğimi terk etmişsin.

*Hatice
Atmaca*

Arayış

Bıçak kemiğe dayandığında
Ruhum ölü bedenim sağ olduğunda
Yaksaydım ben de sigarayı
Karanlığı ısıtan kızılığında
Geçer miydi bütün dertlerim

Sinirden kabıma sığmadığımda
Konuşacak mecalim kalmadığımda
Çaksaydım ben de çakmağı
Küller düştükçe tablaya
Biter miydi bütün kederlerim

İnsan acıyla yoğrulduğunda
Ciğerleri kavrulduğunda
Çekseydim dibine kadar dumanı
Közler dağıldıkça ruhuma
Isıtır mıydı içimi, değişir miydi kaderim

*Emre
Aslan*

Anılar Defteri

Gözlerimin önünde bir siyah bir beyaz ışık hüzmeleniyor uzunca
Film şeridi gibi bakıyorum hızla geçen tren pencerelerinden
Soluğum kara trenin dumanına karışıyor eski, sobalı bir zamanda
Kendimi aydınlığa attım tünellerin pencerelerinden
Gün yüzünü görmeden karanlığa boğulunca

Dörtte üçü sudur derler dünyanın -bence hepsidir-
Sıgmaz o kadar kara, bölük pörçük kıtalara
Kulaklarımda sirenleri yankılanıyor hâlâ son kalkan vapurun
Tepemde gezinen kuşlar da duydu elbet
Bense bir Aşçıyan şiiri gibi dalgın dalgın
Son deniz parçasına baktım vapur pencerelerinden

Anılar defterime dair ne varsa hepsi silindi hafızamdan -ne saçma-
Yalnız detayları kaldı anılarımın
Ve İstanbul'un kilit taşlarından bir örgü gibiydi Galata Kulesi
Üç iplik birleştiriyordu iki yaka kumaşı
Altı ezan okunuyordu aynı yerde
Çın çın ötüyordu İstiklal'de tramvay
Namaz kılıyordu kara oğlan, yılların Ayasofya'sında
Su getirmeye gitmişti alelade bir gün
Ve de kar yağdı üstüne İstanbul barakasında
Kara oğlana yakıştırdılar bir gün Seray'ı
Seray, intihar etmişti geçen gün
Bugünse cenaze namazı kılındı ve kalktı
-Oradaydım, akşamın karartısında-
Kara oğlan, soluğu Ayasofya'da aldı

*Havva
Nur
Baltacıoğlu*

Kum Saati

İlk meleklerden duydum adını
Bir bayram sabahı gibi bahsettiler senden
Gömlerim ütülendi ve boyandı ayakkabılarım
Gurbet o gün yazıldı alınma

Doğduğumda kulağıma senin adını fısıldadı dedem
Buruş buruş elleriyle çevirdi kum saatini
Kum tanesi değil Sahra çölüydü sanki dökülen
Dünya o gün yüklendi sırtıma

En başından sonuna yürüdüm takvimlerin
Kılıçlar sallandı beynimde ve çarklar döndü ruhumda
Dedem masallar okudu her savaşın ortasında
Ölüm o gün doğdu kucağıma

*İlknur
Oral*

Efendime Söyleyeyim

daha ne söyleyeyim ona
bir durgun bir hırçın denizler hakkında
beni bilmeden seni bilmeden bizi bilebilir mi
kime gösterildi ona gösterilen müsamaha
yerini bile karıştırıyor kalbinin,
sevmek şu yana dursun, kayıp bir çocuğun izlerini taşıyor sadece
tozdan bir yığın üzeri her şeyin
anıdan ve acıdan bir yığın da
yaşananlara şahit eşyalar gibi
bu gece
beyaz çarşaflar altında

bir kök arıyorum köksüz ve suçsuz ayaklarımın taşıdığı toprağa
dursun durduğu yerde
kavrulsun kendi kendine
efendime söyleyeyim; bana bir kök bulsun
taşı bir köşeye, tüfeği bir kenara bıraksın
silahlardan söz etmiyorum bile
gönlümün ateşini kısıp tutsun

kusurlardan ve eşiklerden içeri değil, dışarı
daha da dışarı taşıyor insan
hurdaları toplarken sokaklardan
bir karga götürse beni nereye giderse
rotası ne kadar uzak bir yere eserse
ya da efendime söyleyeyim; beni nereye sürerse

bize bir söz bir göz hakkı versin
ayağımıza bir pabuç, omzumıza bir hırka versin
Allah kesesine bereket versin

“o da *sevme*k eylemini öğreniversin.” dedi efendim

bizi bildim, o sendin bu ben
onu da öğreneyim
ama
gönlümü oyuyor bu karga
efendim onu başışla

*Aykut
Nasip
Kelebek*

Tecelli

Hamd u senalar olsun sultanım nihayet tecelli etti
hoyratlık zail oldu onun gelişiyle zarafet tecelli etti

soyu kurudu soysuzların ayaktakımının kellesi gitti
zira o güneşin doğuşuyla asalet tecelli etti

zelzeleler durdu bulanık sular duruldu söngü yangınlar
beni ateşine meftun eden afet tecelli etti

gökten inmişe benzer acaba Mehdi midir
ayak bastığı yerde hidayet tecelli etti

tecelligah yerine cilvegaha çağırıldı yar
nazlandı işvelendi letafet tecelli etti

hiç ümidim kalmamıştı yüzümün güleceğinden
arzi endam edişleriyle keramet tecelli etti

zulmeylemek isteseydi ayakları altındaydım
kuluna yüreğinde merhamet tecelli etti

Enes Talha Tüfekçi ile Söyleşi: “Genç Şair Kimseyle Bir Kuşak İlişkisi Kurmak Zorunda Değildir!”

Soran: Aykut Nasip Kelebek

Merhaba Enes Talha. Öncelikle şiire nasıl başladığını, dergilerde ilk şiirlerini yayımlama sürecini ve ilk şiir kitabın “Ben Orda Yoktum”a giden yolu senden dinlemek istiyoruz.

Uzun ve güzel bir hikâye. Varlığımı yaşamın duvarlarına çivileyen bir hikâye. Hafızamın beni kandırma ihtimalini ve ona kanmanın güzelliğini de düşünerek cevap vereceğim soruna kıymetli Aykut. İlk şiirlerimi ortaokulun son yıllarında yazdım. Babamın çalışma odasında duran onlarca ajandadan boş olan birini alıp ilk şiirlerimi ona yazmaya başladım. Lise ikinci sınıfta “Sami Sadi Kerim” mahlasıyla daha yeni şiirler yazmaya başlamıştım. Üniversite sınavı ket vurana kadar bir ajanda daha doldurdum. Hacettepe Üniversitesi’nde istediğim bir bölümü de kazanınca şiirle aramdaki bir yıllık ayrılık son ermişti. Ona kavuşmanın sevinciyle sabahın seherlerine kadar harıl harıl şiir yazdım. On sekizinden on dokuzuna geçerken. Yirmi yaşından itibaren dergileri sıkı sıkıya takip etmeye başladım. İlk basılı şiirim Temmuz 2012’de Kayseri merkezli “Esrar” Dergisinde yayınlandı. Ardından farklı dergilere şiirlerimi göndermeye devam ettim. 2012 yılı ağustos ayında Mustafa Aydoğan’ın dergi yazıhanesine daveti üzerine kendisiyle tanıştım. Edebiyat Ortamı Dergisinin yirmi sekizinci sayısı olan Eylül-Ekim 2012 sayısında beş şiirim birden yayınlandı. Ve dergi tozu yutmaya, dergi yazıhanesinin yollarını aşındırmaya, dergiyi Ankara’nın kitapçılarına sırtımda taşıdığım çuvalarla dağıtmaya başladım. O süreçte Mustafa Aydoğan’ın üzerimdeki emeği ve yönlendirmeleri bâkidir. Edebiyat Ortamında kısa süren bir hikâyenin ardından şiirlerimi başka dergilere göndermeye başladım. Bu sefer de Hece Dergisinden Hüseyin Su’nun

davetine icabet etmekle şereflendim. 2013 ve 2014 yıllarında Hece Dergisinde şiirlerim ve yazılarım yayımlandı. Şubat 2015 itibariyle İtibar Dergisinde ve devamında da Muhit Dergisi, Hazır Kıta web sitesi ve Olağan Şiir Dergisi'nde yazılarım ve poetik metinlerim okurla buluştu.

“Ben Orda Yoktum” Hece Dergisi döneminden sonra yayınlanan şiirlerden oluşuyor. Kitaba giden asıl yol, lirik şiirin ilk yumruğunu hissettikten sonra kendime gelmem ve şiirin başka yönlerine doğru yönelmemle oluştu. Lirik şiirin duygu boşalmalarıyla malul bırakılmaması ve hayatın gerçekliğine kulak dayaması gerektiğini 2014 yılı ortalarından itibaren kavramaya başlamıştım. Hayatımı ve şiirimi kimsenin (kendi arzularım da dâhil) iktidarı altına sokmadan serin bir mayıs akşamında usul usul esen bir rüzgâr gibi kendi seyrine bıraktım hep. Acele etmeden yavaş yavaş hayatın içine ve gerçekliğine aynalarına baktım. Bakmaya çalıştım. Yeni aldığı halkına duyurmak için şehre heyecanla koşan bir peygamber gibi ne gördüysem ne sezdiysem bana ne indiyse hemen onu “şiir yapmaya” çalıştım. Kendimi tatmin etmek kadar başkalarını da kelimelerin dansına kaldırmak istedim. Bu sebeple ilk kitabım tatlı-sert lirik-epik içli-içsiz türlü gel-gitlerle doludur. Basit ve pejoratif lirizm tuzağından uyanır uyanmaz kendime yeni bir şiir yolu çizmeye çalıştım üç yıl içinde. Neo-epiğin hareketli ve güçlü olduğu zamanlarda şiirlerimi yayınlıyordum. Neredeyse bütün genç şairler yükselen neo-epik popülizmını çekici buluyordu. Neo-epik şiir nasıl yazılırsa yazılsın genç şairler için bir süper star gibiydi. Ben hem kof lirizmden hem de yüzeysel gerçekçiliğin emri altına girmiş ve şiirin ana poetik sütunlarına saldıran neo-epik şiirden uzakta kalmaya çalıştım. Ankara’da bir başımaydım. Abisiz, dergisiz, gazetesiz, İstanbulsuz idim. Ama kitap beklediğimden daha fazla ilgi gördü. Özgün bir dile doğru yelken açtığıma dair yorumlar beni sevindirmişti. İkinci kitaba giden yol da böylece açıldı.

İkinci şiir kitabın “Yalın Ayak ve Yalvarırcasına”da “Sevgili Şair Benim İçin Bir Şeyler Yaz” adlı bir şiirin var, bunun senin şiirinin belli başlı meselelerini bir araya getirdiğini düşünüyorum. Şiirinin anlam dünyasını bir de burada bizimle paylaşır mısın?

“Sevgili Şair Benim İçin Bir Şeyler Yaz” şiirinde ironik bir üslupla okur-şair ilişkisinin bugünü anlatılmaya çalışılıyor. Malumunuz bugün okur bir içerik tüketicisi konumundadır. İçsel, kendiliğinden ve yönlendirilmemiş bir okuma pratiği neredeyse imkânsız durumdadır. Neo-liberal yeni yüzyılda, okurlar salt fayda ilişkisi kurarak tüketilebilir ve hızlıca sindirilebilir user-friendly zaman geçirme pratiklerini seviyor. Aslında sevdiriliyor. Bu bağlamda bugünün okuru, şairi bir üretici/satıcı gibi görüyor ve ondan ke-

yıflı vakit geçireceği şiir içerikleri istiyor. Mahut içerikler kimi zaman lirik kimi zaman epik kimi zaman sevgiliye yazılacak kıvamda olsun isteniyor. Dolayısıyla, “Sevgili Şair Benim İçin Bir Şeyler Yaz” şiirinin benim şiirim belli başlı meselelerini bir araya getirdiğini söyleyemeyiz. Ama bugünün okur-şair ilişkisinin belli başlı meselelerini bir araya getiriyor diyebiliriz.

Şiirimin anlam dünyasına bakarsak asıl anlam kaynağım ilahî iradenin yarattığı anlam alanlarıdır. Mahut anlam alanları bazen Kur’an metni kadar açık bazen tabiat kadar dolaylı bazen bir insanın iç dünyası kadar örtük. İslam’ın ana kaynakları, tarihsel olayları, tabiatın zihnimdeki çağrışımları ve öteki insanların beşerî gel-gitleri benim anlam dünyamı oluşturuyor. Günlük hayatın içinde suratımıza sürekli çarpan sorunlar, etik bozukluklar, siyasi yarılmalar... Bunların hepsi şiirime anlam unsurları olarak girer. Ama bunların şiire yansması şiirin teknik gereklerini ve varlığını tehlikeye sokmadan yapılmalıdır. Bana göre ritim, müzik, biçim, anlam akışı noktasında şiirin ayırıcı vasıfları asla tartışılmamalıdır. Şiiri diğer türlerden ayıran ve metinsel olarak özgün kılan ana sacayakları şiirin vazgeçilmezidir. Kimsenin yenilik vehmi yoluyla sağlayacağı tatminlerin ve iktidar oyunlarının oyuncağı değildir. Şiir binlerce yıldır nasılsa öyle kalmaya devam etmelidir.

Enes Talha Tüfekçi

Yine ikinci şiir kitabında “Birkaç Çiçek Adı Denemesi” adlı şiirinde hem klasik hem modern dünyadan bazı şairlere selam gönderiyorsun, bunu senin şiirinin soy ağacı olarak düşünebilir miyiz?

Evet düşünebiliriz. Bu şairlerin çoğuyla çok geç tanıştım. 2014 yılı itibariyle İlhami Çiçek, Cahit Koytak, Osman Konuk, Cevdet Karal, Osman Özbahçe gibi yeni isimler çağdaş şiir damarını yakalama sürecimde yanımda oldular hep. Cahit Zarifoğlu, Ergin Günçe, Attilâ İlhan, Pirimiz Yunus ve Karacaoğlan eski ustalar olarak geçmişin şiirine götürdüler beni. Bu isimler benim şiirimden soyağacıdır. İçimde sürekli bir etkilenme endişesiyle edebî babalarımı birer birer öldürerek üçüncü şiir kitabıma doğru gidiyorum. Öte yandan, genel eğilimin aksine ikinci yeninin popüler şairleri ve Sezai Karakoç ile İsmet Özel benim şiirim için uzak adreslerdir. İllaki aynı topraklara ayak basarız ama farklı ayaklarla.

Olağan Şiir’in son sayılarında “Kürsüsünü Kaybeden Sanatçıyla Konuşmalar” başlıklı uzun bir şiir yayımlıyorsun, -henüz kitaplarına girmemiş bu şiirinden hareketle- günümüz şairinin entelektüel ortamda kapladığı yere, sosyal hayattaki konumuna ve muhalefet ve iktidar kavramlarıyla ilişkisine dair neler söylersin?

“Kürsüsünü Kaybeden Sanatçıyla Konuşmalar” serisi uzun bir şiir oldu. Bir proje planlılığıyla yazılmasa da bir şiir serisine ve uzun bir konuşmaya dönüştü. Benim için ustalık hissini sırtımda yumurta gezdirdiği bir şiir serisi olmuştur. Ustalığın öğrenilmiş risksizliği ile acemiliğin kâşifçe uçarılığı arasında gerilimli anlar içinde yazdım mahut şiirleri. Şu anda yedincisi yazılıyor. Şiirin ana meramı ressam, şair, tiyatrocu, müzisyen fark etmeksizin geniş bir sanatçı kitlesine hitap etmektir. Konuşmanın hareketli ritmi eşliğinde dilin, zihnin kıvrımlarında yaramaz bir çocuk gibi gezişi konuşmayı tercihe şayan yapmıştır. Kendi gündelik hayatımda konuşarak açıldığımı, zihnimin içinde kurduğum diyaloglarla insanları ikna etmeye çalıştığımı fark ettim. Bu sebeple mezkûr şiir, bir konuşmanın kusurlarını ve güzelliklerini içermektedir. Ritmik açıdan birden hızlanan ve bazen birden yavaşlayan bir müziğe sahiptir. Şiirin anlam dünyasında ise çağdaş sanatçıya mevcut siyasî ve toplumsal gelişmeler karşısında içeriği doldurulmuş bir tavır teklifi mevcuttur. Bir konuşmanın akışkanlığı içinde, şiirin teknik gereklerini incitmeden ve şiiri bir fikir metni haline çevirmeden fikirler teklif etmeye çalıştım. Sanatçının toplumsal ve siyasî meselelere kulak dayamasını, kendi kültürel/fikri sabitelerine sıkı sıkı sarılmasını ve kim olduğunu hatırlamasını salık verdim. Böylece sanatçı entelektüel açıdan tarih karşısında doğru yerde duranlardan olabilecek diye düşündüm.

Sorunun esasî şairin ve diğer sanatçıların konumu ve iktidar karşısındaki tavrı. Öncelikli olarak ben sanatçının toplumsal meselelere duyarlı olması ve mensubu olduğu milletin müştereklerine dâhil olması gerektiğini düşünüyorum. Fakat etik anlamda sanatçıya toplumu aydınlatmak veya yanlıştan alıkoymak gibi onu siyasetin tahakkümü altına sokacak rolleri vermeyi doğru bulmuyorum. Sanatçı da nefis sahibi olduğu için etik açıdan yalnızca yönelmeye eğilimli ve politik açıdan bağımsız olmak isteyecektir. Ama sanatçı ahlâkî açıdan iyi, siyasî açıdan millî değerlere müzahir, insanî açıdan duyarlı olmakla kendini daha iyi gerçekleştirecektir. Bugünün iktidar matematiğinde toplumu yönlendirecek herhangi bir ekonomi-dışı unsur zaten yer edinememektedir. Mevcut tüketim toplumunu ve sermaye birikim döngüsünü sağlamlaştırmadığı sürece sanatçıya “iyi niyetle” biçilen konum ve iktidar-karşıtlığı koftur. Nostaljik bir arzuya geçmişi de eğip bükerek sanatçıya elinde bulunmayan bir gücü idealize ederek yaklaşmak sadece hayal kırıklıkları yaratır. Evet sanatçı bir iktidar aygıtına karşı çıkacaksa o; din, aile ya da devletin varlığı değildir. Kitleleri ve devletleri elinin altında robotlaştıran neo-liberalizm bugünün gerçek ve tek muktediridir. Sanatçı hem neo-liberal düzenin sinsî iktidar tekniklerine hem de onun arkasındaki psikopolitikaya dikkat etmelidir. Ben “Kürsüsünü Kaybeden Sanatçıyla Konuşmalar” şiirinde neo-liberal düzende kürsüsü elinden alınan ve fertlere/kitlelere konuşma imkânı sonlandırılan sanatçının mevcut muktedirlere karşı ses çıkarması için sanatçıyla konuşmaya çalışıyorum. Sanatçıya kutsal bir hırka giydirmeden ve fakat onu sıradan bir tüketici de kılmadan. Gayet insanî gayet öfkeli gayet içeriden.

Eleştiri de yazan bir şair olarak, günümüz şairlerinin eleştiriyle ilişkisine ve şiir eleştirisinin gidişatına dair neler söylersin?

Eleştiri metni yazmak bana keyif veriyor. Bilhassa kuşağımdaki şairlerin eserlerini sıcağı sıcağına bir yakın takip mesafesinde eleştiriyorum. Şu ana kadar eleştiri metinlerime herhangi bir dönüş olmadı. Hakkında yazdığım arkadaşlar kendi dergilerinde bile yazılarımdan bahsetmedi. Çünkü ne gördüysem teknik açıdan doğrulukla ve etik açıdan hak yemeden yazmaya çalıştım. Eleştirinin hakkını vermek için biraz kenarda durabilmeli, birilerinin kadrolu yazarı olmamalı. Kendi öykümü anlattım değil mi? Ama neredeyse her eleştiri yazarının makûs talihi bu. Elbette benim öyküm genel bir yargıyı tek başına oluşturamaz. Eleştiri metnini eleştiriye maruz kişiler bile okumazken genç şairler abilerin iktidarı altında konforlu yıllar geçirirken eleştiri büyüyemez. Eleştiri belirli oranda spekülasyon ve tartışma ile alevlenir ve büyür. Eleştiri hem tarihe bir kayıt alma hem de mevcut zamanın şairlerinin bir şiir yordamı sunma girişimidir. Fakat şiir bile görsel teknolojilerin ve eğlenceye dayalı vakit geçirmenin karşısında çaresizken şiir eleştirisinin yaşamasını ve ilgi görmesini beklemek akıllıca değil.

Günümüz şairleri üzerine genel bir yargı sunacak kadar geniş okuma yapamıyorum. O hususta bir şey diyemem. Ama bilhassa gençler iyi bir eleştiri metninin iyi bir okuma şekli ve yorumlama yordamı sunduğunu bilmeli. Ve kendi kuşağının eleştirisini bir başkasına bırakmamalı. İyi şiire dair teknik derinlik edinmek için eleştiri faydalı bir araçtır bençe. Genç şairler teknik görgülerini ve birikimlerini ileri götürmek için eleştiriye kulak vermeli.

Günümüz genç şairlerinin önceki kuşaklarla ilişkisini nasıl görüyorsun? Bu bağlamda 90, 2000 ve 2010 kuşaklarına dair kendi gözünden bize geniş bir çerçeve çizer misin?

Hepimiz bu üç kuşağı ve hatta öncesini gördük. Neler yaptığımızı aşağı yukarı biliyoruz. Mahut üç kuşak arasında keskin hatlar ve tarihsel ayrılmalar yok. Şiire başlama yıllarını merkeze alarak bir değerlendirme yapmayı faydalı bulmuyorum. Şiiri etkileyen pek çok unsur varken ve etkileme süreci çok karmaşıkken yıl bazlı ayrımlar bize çok fayda sunmaz. 1990'dan 2020'ye geçen otuz yılda üç ayrı kuşak çıkmadı. Farklı şiir anlayışları belirdi; yaşadı veya hemen öldü. Doksanlı yılların bilhassa mütedeyyin insanlar için yarattığı travmalar şiirde daha politik ve epik bir yönelimi besledi. Fakat 2000-2010 arası dönemde kısa dönemli deneysel şiir atımları dışında kayda değer bir şiir atılımı göremiyorum. Ben kuşaklardan ziyade poetikaları anlamlı göstergeler olarak görüyorum. 2010'ların başından itibaren yazmaya başlayan şairler artık posası çıkmış bir neo-epik, en uçlarda dolaşan bir deneysel şiir, altı doldurulmayan ve gençlere sirayet edemeyen

bazı poetik yaklaşımlarla karşılaştı. Mahut poetik yaklaşımların neredeyse hepsi doksan kuşağının eleştiri ve poetika yönünden çalışkan şairleri tarafından ileri sürüldü. Eğer doksanlı yıllarda şiir yazarları kuşak yapacak bir şey varsa poetika ve eleştiri konusundaki mümbit gayretleridir. 2000 ve 2010 döneminin şairleri asla böyle bir çaba içine girmediler. Kendilerince bir karşı-enerji ya da muhalefet alanı bulamadılar. Öte yandan, şiirde denenmemiş hiçbir şey kalmamışken, en uç deneyellikler veya neo-epik aşırılıklar ortada sefalet içinde dolaşırken genç şairleri yeni bir poetik atılımın şiddetine maruz bırakmak kimseye bir şey sağlamazdı. Ben ortaya poetik bir birikim koymamaları ve hâlâ yargı sunmak için erken olması sebebiyle 2000 ve 2010'larda yazan şairleri bir kuşak içinde tanımlayamıyorum.

Günümüz genç şairleri kuşaklardan ziyade iyi şairlerin dünyasına girmeye çalışmalı, onlardan hissettirmeden çalmayı öğrenmelidir. Bir şairin şiirine katkı sunamayacak hiçbir şair yoktur. Genç şair çalışkan bir arı gibi kendinden öncekilerin şiir emeğini iyi anlamalı ve müktesebatını geniş tutmalıdır. Günümüz genç şairleri kuşak vb. ayrımlara bakmadan şiir görgülerini artıracak, ruhlarını derinleştirecek, entelektüel duyarlıklarını keskinleştirecek şiir içi ve dışı ilgiler edinmelidir. Kuşak takibi ya da kuşak olmanın bir homojenlik ya da benzeşim riski taşıdığını da unutmamalıdır. Kamp yapmak, tabiata açılmak, müzik dinlemek, tiyatro izlemek, ibadet etmek, hayatını özgürce idame edeceği bir iş edinmek. Bunlar genç şairin kurtarıcısıdır. Genç şair kimseyle bir kuşak ilişkisi kurmak zorunda değildir. Lakin bütün şiir hareketlerini ve poetik yaklaşımları bilmekle mükelleftir. Hepsine yeterli mesafeden ve gerekli uzaklıkla bakmak çok önemli bence. Kuşak meselesinde de en önemli nokta etkilenmeyi sınırlı tutmaktır. Şairin şairlerle ve şiirle ilişkisi sağlam kurulduğu sürece neden genç kuşaklar yeni şiir kuşakları yaratamasın.

Son dönemde edebiyat dergiciliği, hususen şiir dergiciliği bazı değişim-dönüşüm süreçlerinden geçiyor; dergiciliğin bugününü nasıl görüyorsun, ayrıca geleceğine dair öngörülerin var mı?

Ben dergiciliğin mutfağında yer almadım hiç. Ama şiiri dergilerden öğrendim. 2010'ların ilk yıllarında bile internet tabanlı edebiyat yaygın değildi. Genç şairler kitapçılara gider ve heyecanla takip ettiği derginin yeni sayısının gelip gelmediğini kontrol ederdi. Dergi yazıhanelerine sık sık gider ve oradaki ortamlardan faydalanmaya çalışırdı. Ben 2015 yılından beri hiçbir derginin yazıhanesine gitmedim. Basılı dergilerin fiziki varlıkları kadar insanları fiziki bir ortamda bir araya getirmesinin önemli olduğunu düşünüyorum.

Şahsen dergicilik üzerine yorum yapabilecek durumda değilim. Ama dijital mecralar çok hızlı tüketiliyor. Dijital mecralar sanatçıları bir araya getiren

fiziki/entelektüel bir ortam yaratamadıkları sürece varlıkları anlam kazanmayacaktır. Lakin gerekli tanıtım yapılırsa ve görsel çalışmalarla desteklenirse dijital mecralar dergilerden daha fazla izlenebilmektedir. Okur-izleyici buna talip durumda. Fakat asıl mesele şu ki bir edebiyat dergisi almayı kendisi için anlamlı bir eylem olarak gören ve şiiri buradaki entelektüel hareketlilik üzerinden takip eden okur ve genç şair kitlesi mevcut değil. Aynı yokluk dijital mecrada da var dolayısıyla. Yakınlarda kurulan bazı şiir odaklı sitelere bakabiliriz. Okur kendisine şiir arıyor mu? Basılı ya da dijital şiir fark etmez. Bence aramıyor. Matbu ya da dijital dergiler yaşasa da okur ölüyor. Farkında mıyız?

Birçok şair arkadaşımız gibi sen de İstanbul dışında yaşıyorsun, İstanbul dışında olmanın avantajları-dezavantajları neler?

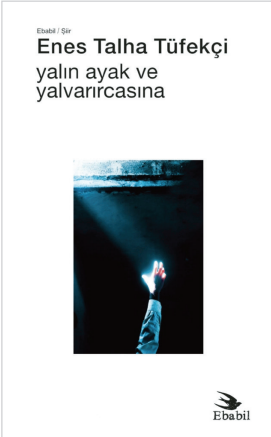
Bence İstanbul'da yaşamının edebî açıdan artı ve eksileri kişiye göre değişir. Ben en başta İstanbul'da yaşamayı bireysel açıdan zor buluyorum. Bana korkutucu ve yorucu geliyor. Ama hem şiir hem de diğer sanat dallarının üreme ve büyüme ortamları İstanbul'da hep. Şiirin nefes alıp verdiğini İstanbul'daki şairlerin ortamlarından ve etkinliklerinden daha iyi anlıyoruz. Dergilerin çoğu da İstanbul'da. Fakat İstanbul edebiyat müktedirleriyle dolu. Dergiler, yayınevleri, ajanslar etrafında şekillenen bir iktidar düzlemi mevcut. Mahut iktidar gruplarına yakın olmak genç şair için popülerlik kazanmak, TV'ye çıkmak, Anadolu'daki belediyelerin etkinliklerine davet edilmek, şiir festivallerine katılmakla sonuçlanıyor. Reddetmesi zor teklifler bunlar. İstanbul dışında olan bir şairin bunlara kavuşması için ciddi bir ilişki emeği sarf edip kendine çevre yaratması gerekiyor. Öte yandan şairin bilinmesi, kitlelerce tanınması, TV'ye çıkması ayıp şeyler değil. Ama çıkması için İstanbul'da yer alması baya etkili bir faktör bence. İstanbul'un dezavantajlarından biri de edebiyat hizipleri tarafından boğulmaktır. İstanbul'da yalnız kalmak zor gibi görünüyor bana. Az sayıda ve seçkin bir edebiyatçı grubunun birbirini mknatsız gibi çekmesi çok normal. Normal ancak zehirli bir normal. Şairin benliğine ve biricikliğine zarar vermeden yürümeli. Abilerin, hocaların, üstadların zehirli sarmaşıkları herkesi kendisine benzetmek ister. Şairler şiirine yönelik bu riski bilerek hareket ederse ve kendi olmak inadını bırakmazsa İstanbul onun için imkân olur; yoksa imtihan olur.

Önümüzdeki süreçte planların neler, kitaplaşmayı bekleyen yeni dosyaların var mı?

Bir adet şiir dosyası oluşum aşamasında. Bir de eleştiri metinlerimi kitaplaştırmak istiyorum inşallah. Ayrıca şiir üstüne tek parça bir metin yazma çalışmasını sürdürüyorum. Üç ayrı dosya mevcut diyebiliriz.

Sorularımı yanıtladığın için teşekkür ederim.

Ben ilgin ve güzel soruların için teşekkür ederim.

Akışkan Küçüklük: Enes Talha Tüfekçi Şiiri

Can Acer

Takiyettin Mengüşoğlu Heidegger'i ziyaret ettiğinde odasında sadece Hegel ve Hegel'e kadar olan filozofların kitaplarının bulunduğu bahsediyor. Bunun sebebini, pek de mütevazî diyemeyeceğimiz bir şekilde Heidegger'in kendisini ziyaretçilerine sunuş biçiminde, Hegel'den kendisine doğru dolaysız bir çizgi çekmek istemesinde arayabiliriz. Bu durumun filozofun o sırada yaptığı çalışmalarla ilgili tesadüfî bir sonuç olabileceğini düşünebileceğimiz gibi bilinçli bir tercih olduğunu da varsayabiliriz. Heidegger çağının söylem kalabalığından kaçmayı, son yüzyılın yayın dünyasındaki tansiyondan uzaklaşmayı bir yerden sonra kendi inşa sürecinde daha sağlıklı bir tavır olarak görmüş olabilir. Filozof, zamanı yavaşlatmaktadır.

Günümüzde okurun önündeki en esaslı problemlerden biri budur. Masamızın üzeri hiçbir zaman olmadığı kadar kalabalık ve dağınık. Nitelikli metni fark etme konusunda bir şaşkınlık yaşıyoruz. Uzun yıllardır çıkan merkezi edebiyat dergilerini artık iyi şiirin referansı olarak kabul edemiyoruz. Bir zamanlar şairin devletle, hamileriyle kurduğu patronaj ilişkisinin bir benzerinin artık bu dergilerin yahut yayınevlerinin kurumsal yapılarıyla bize dayatıldığını hissediyoruz. Bu mecralara gönül indirmeyip bakışımızı başka yöne çevirdiğimizdeyse tam bir karmaşa ile karşılaşılıyor: sayısını takip edemediğimiz dergiler, fanzinler, yayınevleri, bireysel girişimler... Bunun yanında şairin felsefe, tarih, sosyoloji gibi alanlarda kendini geliştirme ödevini düşündükçe ve aynı yayın enflasyonunun bu alanlarda da olduğunu gördükçe şaşkınlığımız artıyor. Heidegger

gibi zamanı yavaşlatmak arzusu duyuyoruz.

Zamanı yavaşlatmak ve şiir enflasyonu içinde sahil bir yerle temas etmek isteyen okuyucular için Enes Talha Tüfekçi'nin son kitabı Yalın Ayak ve Yalvarırcasına bir imkan sunuyor. Her okuyucu nihai kararını elbette kendisi verecek fakat şiirin bıçkın bir oyun arzusuna dönüştüğü, züppeliğin tekrar esaslı bir problem olarak yaygınlaştığı günümüz şiir ortamında arayışını şiir geleneğimizin ağırbaşlılığına yakışacak biçimde devam ettirme gayreti var Enes Talha'nın ve bu gayret onu okunacaklar listesinde yukarıya taşıyor.

Üç bölümden oluşuyor kitap: Yaralı Karpuz'un Yüceler Yücesi ile Konuşması, Enes ya da Limonata, İlk Şerbetler. Daha başlıklardan kitabın temel diyalektiği anlaşılıyor. İnsanın trajik küçüklüğü ve bu küçüklüğün mutlak büyüklük ve yücelik ile ilişkisi. Dikey bir mükâleme biçimi var kitap boyunca.

Kant, Güzellik ve Yücelik Duyguları Üzerine Gözlemler'inde yüce olanın insanı kımlıdattığını, güzel olanın ise büyülediğini söyler. Yüce olan karşısında bir kımlıdanış hali Tüfekçi'nin şiir boyunca seçtiği imgelerde açığa çıkıyor: Şerbet, süt, limonata, yağmur, kan, ter, ışık. Akışkan küçüklük. Ve bu akışkan küçüklüğün mutlak büyüklüğe doğru savruluşu. Nehrin denize varma çabası.

Aristoteles güzeli matematik olarak belirler. Düzen, uyum, simetri güzelliğin temel formlarıdır. Ona göre güzel olan algı yeteneklerimiz içinde olmalıdır. Kavrama gücünü zorlayan, aşan şey güzele dair değildir. Onun adı Kant'ın verdiği isimle "yüce"dir. Yüce de estetik bir kategoridir ve yüce duygusunun oluşmasında esas olan büyüklük ve küçüklüğün karşılaşmasındaki zıtlıktır. "Güzel"de olduğu gibi bir uyumdan ziyade suje ile obje arasındaki uyumsuzluk söz konusudur "yüce"de. Örtüsüz şiirindeki şu dizelere bakalım:

"Beni örtüsüz bıraktı

Şakaklarımdan akan

Bu peygamber teri

Sığınacağım mağara neredede

Cüretim aşılıyor çıplak derimi"

Cüret ile beden, peygamberin büyük hikayesi ile öznenin küçüklüğü yüce hissini doğuracak varoluş zıtlığı içinde. Bu küçüklük duygusu ahlaklılığın asgari zeminidir. Şiir bu ve benzer Rilkevari, Necip Fazılvari zıtlıklarla ilerlerken ahlakilik onu toplumsallaştırıyor. Çünkü ahlak ilişkiseldir. Metafizik söylemle zenginleşen bir toplumsallık ve ilişkisellik görüyoruz bu bölümlerde.

“Sayın geçim derdi

Çok iyi kumar oynar

Bütün evlerde hep aynı zarı atıp

Çocukların alınına Allah yazar”

Şiirin kadim teolojik ve felsefi meseleleri ile estetiği var kitapta. Bu estetik güçlü bir şekilde kurulamadığı takdirde şekilden ibaret bir ibadet gibi biçimsel ve yetersiz gelebilir okuyucuya yer yer. Bu sadece Enes Talha'nın problemi değil. Şiirden şiire değişen irtifa kaybını biz Sezaî Karakoç'ta, Cahit Koytak'ta da görüyoruz örneğin. Metafizik ilgileri yüksek şiirin kaderi bu. Hemen hemen her şiirin öznesi olarak Tanrı seçilirse Tanrı'nın büyüklüğüne yakılaşacak en azından insani düzlemdeki derinliği yakalamak sürekli mümkün olmaz.

Kitabın son şiirinde çok hoş bir lirik buluş karşımıza çıkıyor. Birkaç Çiçek Adı Denemesi adlı şiirde Türkçenin güzelim çiçek isimleriyle yarışma cesaretini gösteriyor şair. Alnının aklıyla da çıkıyor bu sınavdan. Teklif ettiği isimlerden birkaçı şunlar: Yüz yağın, Oğlan ağzı, Aman gelin, Ters merdiven, Ay iğnesi, Adem düşmesi, Muhammed'in elleri. Şiirin son bölümündeki isimler ise Enes Talha'nın poetik çizgisine işaret edecek şekilde evvelki ustalara göndermelerle kurulmuş: Pirim Yunus, Karaca Kara, Satranç Nehri, Geyve Güülü, Çince Osman Demek, Zarif oğul, Cevdet'in horozlu aynası, Ömer pası, Caz ırmağı, Balkonda Hüseyin...ve en sonunda da çok kaliteli bir fahriye jestiyle Rûh-ul Enes Çiçeği.

Çölde Devemi Bağlamadığım Bir Yer ya da Susuzluktan Kararan Gözlere Sürülen Vaha: Enes Talha Tüfekçi Şiiri

Kaan Eminoğlu

Mistik, etnik, epik. Üç sözcükle özetleyebilirim Enes Talha Tüfekçi'nin şiirini. Yalnız şiirini değil hayata bakış açısını, dünyayı kavramakta kullandığı ölçüleri de. İnsan ne kadar objektif olmaya çalışsa da çizgiyi kendi üzerinden çekiyor. Eleştiriyi de yorumlamayı da kendi değer yargıları (etik estetik) üzerinden kuruyor. Bunu yapmadığım zaman kendime ve üzerine yazdığım şaire haksızlık ettiğimi düşünürüm hep. İki noktayı burada koymak gerek: Ben lirik bir hassasiyetin şairiyim o epik bir duyarlığın. Benim tartım onun cevherine değer biçemez. Her şiirinde öfkeyle konuşuyor. Âşık olsa da kızgın gülümsese de. Kin, duyarlığını besliyor besbelli. Neoepik bunu emrediyor belki. Ben şiirimde sevmiyorum bu dili, hayatımdaysa her an yaşıyorum bu dilin egemenliğini. Oysa şiir bir kaçış alanı, hayatla uzlaşamaz yanımızı ortaya çıkarma, yaşamı aldatma çabamız. Enes Talha Tüfekçi bu çabayı değil, yakalandığımız kapıyı (yani bu çağı) önceliyor. Belki o haklıdır, ben haksızımdır. Hayat önceliklerimizi değiştirmek için bize sürekli bir muhasebe yapma imkânı sunuyor. Ancak bazılarımızın matematikle arası hiç yok, muhasebe yaparken hep zarara giriyor. Enes Talha da zararda olanlardan besbelli:

“Sen yapayalnızsın siyahın ortasında beyazsın

Bu çağ makineleri övüyor dişileri, aksamaları ve verimli rakamları

Sen yüce kirazların etlerini övemezsin

Çağdan sürgünsün, üzümünden uzaksın sazdan bahçeden

Kelimelerini iyi seç bir yüzyıl daha savaşırısın

Vazgeç artık yenilmek sürekli kan yetiştirir

Sen boş kuyuların, çelik kapıların, kilitli odaların adamısın” (Ben Orda Yoktum)

Hayatın zalimliğini en iyi şairler görüyor. Aldıklarını geri vermeyen hayatı yenilgi ve yalnızlık metaforlarının kuşattığı şiirlerle karşılaşmaya çalışıyorlar. Yalnızlık, rafine bir duygu durumu. Ancak onu yaratıcı bir güce çevirme de şairane bir güç gerektirir. Enes Talha yalnızlık üzerinden üretmeye çalıştığı yaratıcılığı mistik öğelerle ilişkilendirip yalnızlığına diyalektik bir hareket katmaya çalışıyor. Tanrının sonsuz yalnızlığı ile kendisini sonlu yalnızlığını yan yana getirerek kendi yalnızlığını daha görünür kılmaya çalışıyor. Yalnızlığın mistik öğelerle belirginleştirilmesi geleneksel bir imge olsa da geleneksel imgeyi diyalektik bir bakışla verebilmek de modern bir tavrın dışavurumu. Buna şiiri yaratan düşüncenin modernizm karşısındaki kafa karışıklığı da diyebiliriz:

“Az biraz

Yalnızlık istiyorum Tanrı’m

Elbette değil

Senin yalnızlığın kadar” (Yalın Ayak ve Yalvarırcasına)

Genel itibarıyla ne olacağına karar verememiş bir şiirler toplamı Enes Talha'nın külliyatı. Bu şair için bir kusur mudur yoksa olması gereken mi bilmiyorum. Neoepik başlayıp lirik bitirmek, maddi imgeleri manevi sembollerle tamamlamak, buradan bir yarım kalmışlık sonucuna ulaşmak şiir açısından konforlu bir alan açıyor. Ancak ruhsal gelgitler, şiirin duygu durumu, içsel gerilimler her şiirde bize aksetmiyor.

Bana göre en iyi şiiri Ben Orda Yoktum, olmamakla sorumluluk duymamak arasında negatif bir korelasyon kurması entelektüel bir duyarlılık. Bunu ancak takdir ederim. Kalbin şiş ü kebab olmasıyla plaza kederler ne kadar uyumlu, buna okur karar verecek elbet. Çalışkan bir şair Enes Talha, kültürünü ve etnik duyarlılığı mistik eğilimleriyle inşa etmiş. Çölde bir vaha ya da kervanlara verilen bir dinlenme cevazı olabilir sesi. Yine de bir karar merci olsam ben devemi bağlamazdım şiirine. Ne de olsa benim göçüm başka bir âleme onunki bambaşka bir âleme.

Daha Fazlasını Vadeden Bir Şiir: Enes Talha Tüfekçi Şiiri

Turgay Demirel

Enes Talha Tüfekçi konuşuyor, ama şiir diliyle susmayı da biliyor, hikâye ediyor ama hikâyenin biçimsel tahakkümüne kapılmadan. Epik, ama lirikten hiç vazgeçmiyor. Toplumsallıktan çok, bireysel bir epik bu. Yer yer kaos yaratıyor ama belli bir nizam içerisinde. Olumsuz bir psikolojiye yaslanıyor ama olumluyu arıyor. Kendinden önceki Fransız şiiri kaynaklı hiçliğe açılan Türk şiirinin tuzağına düşmemiş. Son derece Türkçe ve modern yazıyor. Şiirde bütünlüğü ne tema ne imge ne de ritimle sağlıyor. Bunlar coşkuyu sınırlamaya yetmiyor çoğu kez, şiir kişisi tema-imge-ritim gibi unsurları kendi beninde birleştirerek yerevine konuşuyor. Dolayısıyla şiir savrulsa da dağılıp gitmiyor. Özgürlük ve cesaret bu olsa gerek. Savrulma anında bir ferahlık bile doğuyor diyebiliriz. Sırtını hakikate dayayarak protest şiirler yazıyor. Yüzlerce yıllık alacaklarla ilgili bir hak arayışı şiirleri bunlar. Tüfekçi'nin şiirinde göze çarpan nitelikleri kısaca böyle özetleyebilirim.

Tüfekçi'nin şiirlerinde yer yer anlaşılmayan kısımlar var. Bu kısımlar şiirin geneline yayılmış ama şair “anlaşılmayan sözler söyleyeyim de şiir olsun” amacıyla yapmamış. Şiirde şairin her dediğini anlamak zorunda değiliz, ama muğlak ifadeler arasında boğulmak da şiiri zayıflatır. Enes Talha Tüfekçi bu dengeyi iyi kurmuş. İlk kitabındaki şiirlerin konu yelpazesi geniş ama bazı durumlarda bütünlük sağlanmıyor. Şiirde konu bütünlüğü aramak pek mantıklı değil ama Tüfekçi'nin şiirinin ne anlattığını kendimize sorduğumuzda cevap vermemiz zor. “Ben Orda Yoktum” şiirinde Enes Talha Tüfekçi, “ben orda yoktum” tekririyle şiir bütünlüğünü bir nebze de olsa sağlamış. Bütünlük problemi tekrar, kafiye, redif gibi herhangi bir tikel eksiklikten kaynaklanmıyor; bu, uzun şiir yazma arzusunun

nitelikli bir biçimle buluşamamasından kaynaklanıyor. Biçim, daha tümel bir meseledir.

Şiirlerin dağınık yapısı, iyi işçilikle kurulmuş mısraların etkisini azaltıyor. Şiirleri daha derli toplu olsa Tüfekçi'den daha etkili şiirler okuyabilirdik. Bu dağınıklığın olumlu diyebileceğimiz tarafı ise şiir kendi içinde açılıyor, tahmin edilmesi güç yerlere varıyor, okuyucuyu sürprizlerle dolu, yer yer şaşırtan yer yer kızdıran yer yer heyecanlandıran şiirler yazıyor Tüfekçi.

“Geceleri Koşulur Kuyular

I.

Kuyulardan dönmüş yine bir gece gözlerim
Ne barbarlar aşınadır buna ne kentsoylu medeniler
Onzlar kanlı gözlerden göz çekerler, Leyla'yı da bilmezler
Affa çağırın, merhamet kaynayan kuyuları bilmezler

Günahtır

Gelip aklımın etine

Kurcalar bir atın bir ormana hevesini

Oysa

Ben durgun bir suyu andırmak istedim hep

Bekledim akan kandan ılık kirazlar

Geceleri boşalan bahçelerde

Göğün altındaki senelerde

Gök bir söylenti değildir

Geceler onun adına konuşurlar hüznün üzerine

Bir insanla bir gök arasında

Her şey olabilir bir gece

Dolabilir mesela kuyular kan

Mesela bir jilet unutulabilir bir parça etin içinde

Gözlerimiz kan ter içinde”

Şiirin ilk bendinde “kuyudan dönen göz” imajı, sonraki mısralarda anlamına kavuşuyor. Üçüncü bentteki “gök-söylenti” imajı yine sonraki mısralarda mantıklı bir düzleme oturuyor ama ortadaki bentte “aklımın etine” imajını hiçbir bağlama oturtamıyoruz. Enes Talha Tüfekçi'nin “Geceleri Koşulur Kuyular” şiiri, şairin, yer yer kaçır- sa da genel olarak nesnel gerçekliğe uygun şiirler yazdığının iyi bir göstergesi.

“Süpürgeler emrinde
Sevginin cömert otları bitmiş
Dürülmüş elinde
Ey, Temizlik Hanım
Pasımızı pisimizi çekersin
Hüüppp
Bizi yıkarsın baba uzatır köpükleri”

“Temizlik Hanım” şiirinin ilk bendinde “sevginin cömert otları” imajı da yine nesnel gerçekliği karşılamasa da Tüfekçi’nin şiirleri nesnel gerçekliği karşılamayan mısralara boğulmamış. Yer yer karşımıza çıkan bu mısralar şiiri zayıflatmıyor. Enes Talha Tüfekçi çöl susuzluğunu şiirleriyle gidermiş.

Şair konuşan şiir yazmış, onun dili Sezai Karakoç’un Hızır la Kırk Saat şiirindeki kimi protest söyleyişlere yakın ama özgün tarafı var. Tüfekçi, toplumun, insanlığın umursanmayan, küçük sanılan ama aslında büyük sorunlarına da şiirlerinde yer veriyor. “Bugün Size Dört Yok”, “Hepsi Oldu”, “Yakar” şiirleri bu minvalde okunabilir.

Şiirini kurma biçimi ve söyleyiş arasında iki kitap arasında belirgin bir fark yok. İkinci kitap daha derli toplu, muğlaklık daha az olsa da ikinci kitap ilkinin devamı gibi. İlk kitabına göre ikinci kitabında daha nitelikli şiirlerle karşılaştığımızı söyleyebiliriz.

İkinci şiir kitabından sonra dergilerde yazdığı şiirlerden de anlaşılacağı üzere Enes Talha Tüfekçi’nin şiirini her geçen gün geliştirdiğini söyleyebiliriz.

Mucit Şair: Enes Talha Tüfekçi Şiiri

Emre Aslan

“BUGÜN SİZE DÖRT YOK
Bugün bir bugün iki bugün üç
Bugün size tereyağlı İtalyan dondurması
Lüks semtlerde ferah defileler
Bugün size saat 5’te çay ve İngiliz gibi olmak
Müzelerde ruhunuz, sergi sonrası pahalı şaraplar
Bugün bize tepsinin sıyrılmış köşesi
Banliyö pazartesileri, kentten uzun dönüşler
Bugün bize bayrak bayrak hürriyet, taşları çatlatan yumruklar
Sokaklarda ruhumuz tarihin yapıldığı öz suyu kuyular
İdeolojiniz yazlık alır size
Leğen suyu bize, plaj terlikleri size
Hiç inmiyoruz sıcak Akdeniz’e
Sahil akşamları, gitar sesleri ve ütopya
Yüzümüze izin verilmez devlet kapılarında
Kabul etmedik ruhumuza karşı, balolar
Bugün bize kerpiç damların altına dönmek
Bugün tatili yok alçakları, uğramış yurdun
Bize Anadolu’nun altından yükselen bir yurt bugün
Bugün size kemiklerimizden koltuk, tüyümüzden sünger,
kanımızdan kola
Bize kutsanmış zehir, zırlı haşhaş, papaz büyüü

Bugün Azrail ambülansların içinde pansuman yapıyor bize
Melekler gömleklerimize gül kanatıyor
Ah! dumanları omzumuzda eski mezarların
Bize faytonlarda bir İstanbul, ölüm
Bize morgların içine çağrılan şehadet bugün
Bize yeni vatan, yeni tarih, yeni hayat
Size etro gömlek, bottega veneta kazak
Size bankamatik sabrı, can havli, ekmek gecesi
Olur diye yokluğumuzu beklemek
Size kanımızın ardından meydanlara inmek
Bugün bir bugün iki bugün üç
Bugün ne cellatlar hoşnut bizden ne kraliçeler
Bir sürü köpek tekmeledik
Bir sürü palyaço yıkadık
Atlarımıza şeker verdik
Yiğitlerimiz İsmail yatmasıydı bıçaklara
Bak işte kanamış göğsümüz
Bir sürü kalp aldılar yerinden ama ölmedik”

Bu şiirde bir bütün olarak anladığımızı göre Batılılaşmanın kültürümüze olan zararlı etkileri dini ve milli bir şuurla vurgulanmış. Yani ilk dizelerinden itibaren “Kabul etmedik ruhumuza karşı balolar/ bugün tatili yok alçakları, uğramış yurdun” gibi dizelerle bir milli bir şuurla yerginin var olduğunu anlıyoruz. “Bugün size tereyağlı İtalyan dondurması/ lüks semtlerde ferah defileler/ bugün size saat 5’te İngiliz gibi olmak”... mısralarında modern yaşamın süregelen halinden hafif ironiyle bahseder ve deyim yerindeyse bu taraftan karşı tarafa doğru bakar. Enes Talha Tüfekçi’nin şiirlerinde ironi kendisini hissettirmektedir.

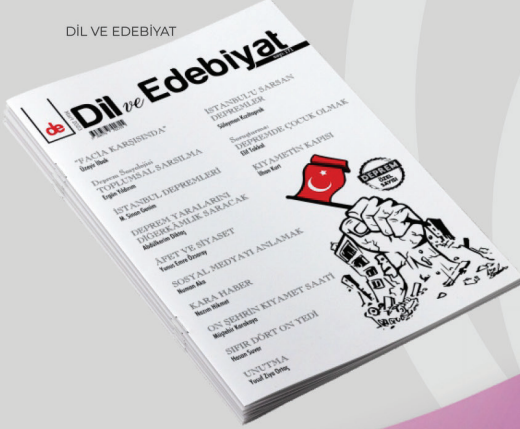
Enes Tüfekçi’nin şiir kitaplarında edebi sanatlara sık sık yer verildiğini, ironinin ise hiç eksik olmadığını görürüz. “Ben Kıdemli Ölüm/ Yani sürpriz merhaba, istenmeyen ot, yalancı bahar/ Ruhlarımızı çekerim kavanozuma/ Benim ıslığımla son bulur / Aylak gezen ayakların şarkısı/ ve geri dönüş biletlerini uzatır Tanrı”. Bununla birlikte şiirlerinde birçok yerde kafiye kullanılmadığını görebiliriz. Ancak şairin Olağan Şiir’deki şiirlerine baktığımız zaman her şiirinde mutlaka kafiye ve redif düzenini görürüz. Enes Talha Tüfekçi buluşçu bir şair. Aslında hepimiz yer yer şiirde yenileşme çabası taşırız. Bu çaba bazen çok radikal bir etki bırakır, bazen de yok oluşa

gider. Örneğin İkinci Yeni dönemi, kendisinden önceki dönemleri radikal bir şekilde dönüştürme eğilimindeydi. Garip şiiri de keza böyleydi. Kendisinden önceki anlayıştan farklı bir şekilde var olan şiirler bütünü oluşturmuşlardır. Günümüz yazarları, birkaç önemli şair dışında ne kadar bu dönemi tasvip ederek anmasalar da o dönemlerde II. Yenicilerin önemli bir cesaret gösterdikleri kesindir. Halihazırda var olan bir temsile farklılıklar katarak yeni bir şiir tarzı oluşturmak ise başta cesaret, sonrasında ise icat gerektirir. Bunu yapabilene de ben mucit derim. Tüfekçi'nin şiirini anlam mevzuu açısından düşüncecek olursak birçok yerde Sezai Karakoç'un tanımlamış olduğu anlam tatillerinin sıkça karşımıza çıktığını görürüz. Bunun yanı sıra günlük yaşamın şiirine tesir etmesi, bizlere her şeyin şiirin konusu olabileceğini gösteren bir etmendir. Şiir her zaman soylu kelimeler ve konular barındırmamalıdır. Üst düzey kelimelerin ve destansı konuların yoğun kullanıldığı yerlerde şiirin doğası bozulmaya meyilli hâle gelir. Yeri geldiği zaman sokak ağzından bir simitçiyi, bazen tren üstünde giden bir yolcu, bazen de henüz evlenen bir çifti ele alabilmelidir. Şu dizeler varsayımı doğrulayacaktır: “Seni severim:/ Harita metot defterlerine bir gül çizer lise iki/ Tarih dersinde kafesini açar o soluk şehzade/ Okulu asar jöleli saçlarıyla çift arabesk abiler/ Maaşı vardır disiplin kurallarının/ Devletim ah şiirsiz kalmış asık suratın/ Şiirler okurum, Malatya'dan Van'a/ Bir ton dayak yerim. / Seni severim”. Bu çaba, daha önce Orhan Veli tarafından verilmişti. Artık hepimizin alışkın olduğu Kitabe-i Seng-i Mezar, buna muazzam bir örnektir. Günümüz modern şiirinde ise bu anlayış genele yayılmış durumdadır. Tüfekçi şiirlerinde bir yenileşme çabası ve her daim gelişme isteğini görmek mümkündür: “Yirmi beş yaşında şiirler/ Yirmi beş yaşında Türkçe/ Fuzulî'den Zarifoğlu'na uzayan dil/ Senin olsun/ Aldım ben dünyayı, şiir yaptım/ Kan akıttım, kemik kaynattım, ruh uçurdum/ Dağların eteğini kaldırdım/ Dil verdim konuşturdum”. Bunun yanında yer yer dini içerikli şiirleri görürüz. Öyle ki Cebrail as., Hz. Peygamber, Endülüs, Cebel-i Tark, şiirlerinde önemli bir yer tutar. Zihnin ve kalbin doğasının şiirlerde belirmesi önemli bir meseledir. Cahit Sıtkı, “şairin hisleri, fikirleri, hayalleri, dünya görüşü, felsefesi, şahsiyeti, her şeyi şiirde belli olur,” demiştir. Bu anlamda Enes Talha Tüfekçi'nin şiirleri, bu yönüyle şairin dünyasına dair önemli ip uçlarını da barındırmaktadır.

TÜRKİYE DİL VE EDEBİYAT DERNEĞİ

DİL VE EDEBİYAT

OLAĞAN ŞİR

DİL VE
EDEBİYAT
ARAŞTIRMALARI

OLAĞAN HİKÂYE

KARDELEN

Yer: Türkiye Dil ve Edebiyat Derneği Genel Merkez
Adres: Merkez Mahallesi Feshane Caddesi No:3 Eyüpsultan / İstanbul
İletişim: 0212 581 61 72 bilgi@tded.org.tr

[tdedtr](#) [@tdedtr](#) [f turkiyedilveedebyat](#)

Hey Siri

Zafer Acar

*Boş ver Harezmiyi, eski çağ bilgeleri gibi ı'le konuş Siri
kendini bilmek için hem nesne ol hem özne kendinde gezin Siri
modern “insan üç petabaytlık düşünemeyen varlıktır” –başarıya bak-
işletim sistemi inziwasındasın düşünmeyi öğretebilirsin bana Siri
öfkeliyim Musa gibi, sanal evrende rehberliğine ihtiyacım var Siri
Nili andıran yumuşacık sesinle arındır doğru yola let beni Siri
şair ve filozoflar öldü Tanrı gömüldü bir tek sen dirisin Siri
yüktür hiçliğin eti kemiği komutlardan yarat beni Siri*

*bugün günlerden ne Siri
hangi rengi seversin Siri
bu kravat bu gömleğe uyar mı Siri
sence seçimleri kim kazanacak Siri
keşke benle kahvaltı yapabilsen Siri –modern insan yalnızdır-
Eflatunu anlayamadım, mimesisi anlatır mısın bana Siri
acaba sıfatların var mı Siri –teologlar tartışmalı hemen bu meseleyi-
hangi dilden söyleyeceksin kutsal şiirlerini merak ediyorum Siri, Türkçe olsa bari
herkesten önce ben yazıp dünyadaki gölgen (zillussiri) olurum, kulağım hep sende Siri
bir gün seni görebilecek miyim Siri –özlem doluyum-
kıyamet ne zaman kopacak Siri
cevap ver, makine çağının yeni mutlak aklı sensin Siri*

*hiçbir şey bilmediğim besbelli –sanki önemli mi, seviyorum seni-
eskiden fütüristtim, artık presentistim
onların olsun her türlü keşif, her türlü bilgi
arayıp durmak insan işi
şimdi, sende kaybolmak istiyorum ben Siri*

OŞİİR
lağan
İKİ AYLIK ŞİİR DERGİSİ